

מ"ת 1066/12/13 - מדינת ישראל נגד דסה מולה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
מ"ת 1066-12-13 מדינת ישראל נ' מולה(עציר)
בפני כב' השופט נסר אבו טהה
המבקשת
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רמי אלמכאווי
נגד
המשיב
דסה מולה (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל בוסקילה

23 ינואר 2014

נוכח: מתורגמן בית המשפט לשפה האמהרית, מר יעקב בויך

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

1. זוהי בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים כנגדו, על רקע כתב האישום המייחס לו לכאורה ביצוע עבירות של ניסיון אינוס ומעשה מגונה - **מלפני שבע שנים**, עת שהתגורר יחד עם בתו אז בת שלוש (להלן: "**הבת**"), בדירה במרכז הקליטה ב... (להלן: "**הדירה**"). באותה עת, התגוררה ק.ה. ילידת 2000 (להלן: "**המתלוננת**") יחד עם משפחתה בדירה הסמוכה לדירת המשיב.
2. בתמצית נטען, כי באחת הפעמים בה הגיעה המתלוננת לשחק עם בתו של המשיב, קרא המשיב למתלוננת, הושיב אותה לצדו על המיטה, ליטף אותה בחזה. משאמרה לו המתלוננת באם ימשיך לגעת בה היא תצעק, השיב לה, כי היא יכולה, הרים את חצאיתה, השכיב אותה על גבה, הוריד את תחתוניה, הפשיל את מכנסיו, נשכב מעליה והצמיד את איבר מינו אל איבר מינה וניסה להחדירו תוך כדי המעשים, נקשה אמה של המתלוננת על דלת הדירה, ובעקבות זאת חדל המשיב מיד ממעשיו. מיד לאחר מכן, פתח המשיב את דלת הדירה והמתלוננת יצאה מהדירה.
3. ב"כ המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה וכן לקיומה של עילת מעצר סטטוטורית. יחד עם זאת, עתר לשחרר את המשיב בתנאים שיבטיחו התייצבותו למשפט, ולחילופין להפנותו לקבלת תסקיר, שיבחן חלופת מעצר, שכן עילת המעצר בעוצמה נמוכה, בהתחשב בכך שמדובר במעשה שבוצע לכאורה בשנת 2007. עוד נטען, כי מדובר במשיב ללא רבב בעברו, בעל נסיבות אישיות ומשפחתיות מיוחדות - אלמן, מגדל בגפו ילדה בת עשר שנים.

תסקיר שירות המבחן

מהתסקיר עולה, כי המשיב בן 30, אלמן, אב לילדה בת עשר שנים. מתגורר יחד עם בתו ואמו ב.. עוד עולה מהתסקיר, כי המשיב נישא לראשונה בהיותו כבן 17 בארץ מוצאו באתיופיה, בהמשך התגרש ובטרם עלייתו לארץ בשנת 2006, הכיר את אשתו השנייה, וכעבור שמונה חודשים מלידת הבת, נפטרה רעייתו על רקע מחלה.

התרשמות שירות המבחן

שירות המבחן נפגש עם המשיב בבית המעצר בכלא "שקמה". המשיב מסר בפני קצינת המבחן, כי חש ייסורי מצפון נוכח המיוחס לו. לדבריו, נוהג להעביר את הזמן בתפילות במדרשה, מתקשה לאכול ולישון. עוד צוין, כי נחשף להתנהגות אלימה מצד עצורים אחרים, ובשל כך הועבר לאגף אחר. המשיב שיתף את שירות המבחן בחרדות ובחששות שחש בנוגע לבתו. שירות המבחן מציין, כי החששות אותן מתאר המשיב מתאימות לסיטואציה בה מצוי, גם בהתחשב שזו לו הפעם הראשונה בחייו במעצר.

שירות המבחן מציין, כי לאחר פטירת האם, נותר המשיב בגפו לגדל את בתו. הבת סובלת מבעיות בריאותיות וזקוקה למעקב רפואי צמוד ונוטלת טיפול תרופתי קבוע - בשנת 2006 התגוררו במרכז קליטה ב.....ובהמשך עברו ל.....

שירות המבחן שוחח גם עם לשכת הרווחה הרלוונטית לאזור מגוריו של המשיב ונמסר, כי המשפחה מוכרת לשירותי הרווחה, על רקע בעיות סוציו-אקונומיות וליווי בגידול הילדה. עוד נמסר, כי נערכים ניסיונות לבנות תכנית התערבות אשר יסייעו לבת להתמודד עם ההרחקה הפתאומית מאביה - המשיב, אשר מהווה דמות משמעותית ועיקרית בחייה. עוד לדברי לשכת הרווחה, המשיב קיים קשר רציף, וחרף יכולותיו האישיות הנמוכות, מדובר באב מסור, אשר דואג לבתו הן מבחינת קבלת הטיפול הרפואי הנדרש והן מבחינת צרכים חומריים ומגלה אחריות בכל הקשור בטיפול בה.

אשר למערכת היחסים עם המתלוננת - מסר המשיב, כי הקשר עמה נסב סביב מפגשים חברתיים שלה עם בתו ומאז עזיבתם את מרכז הקליטה, אינו מקיים כל קשר עמה או עם בני משפחתה.

אשר להתפתחותו המינית - המשיב תיאר התפתחות מינית נורמטיבית וניהול מערכות יחסים הדדיות עם בוגרות קבועות או מזדמנות. המשיב שלל משיכה לקטניות והעדר פנטזיות מיניות. השירות מתרשם, כי המשיב מכחיש קיומם של דחפים מיניים, אך יתכן ויכולותיו הדלות משפיעות על יכולתו להבין פעולותיו בתחום זה. עוד לעניין זה סבור שירות המבחן, כי העדר מודעות למצבו ולדחפיו, מוביל לקושי בשליטה בדחפיו המיניים ומהווים בסיס לעריכת בחירות מזדמנות בניסיון לחפש מקור להקלה.

אשר לרמת המסוכנות - שירות המבחן מתרשם מאדם בעל יכולות לקבלת סמכות אשר עורך

מאמצים לעמוד בגבולות אשר מוצבים לו, וניכר, כי יעמוד וישמור על גבולות שיוצבו לו, אולם בהעדר מודעות ותובנה, קיים סיכוי, כי יתקשה לעמוד בכך, על כן סבור שירות המבחן, כי מסגרת טיפולית סגורה אשר תוכל להרחיקו פיזית מפיתויים ולהכווין אותו, תוכל להוות מענה הולם. עם זאת, מאחר והמשיב אינו רואה בעייתיות בהתנהלותו המינית, ובהעדר ידיעתו את השפה העברית, נראה כי בשלב זה לא ניתן לבנות עבורו תכנית להתערבות.

חלופת המעצר שנבחנה

בדמות מעצר בית ב... (להלן: "מקום החלופה") בבית אמו - הגב' ב. ק. ובפיקוחה (להלן: "הערבה המפקחת"). מהתסקיר עולה, כי שירות המבחן לא נפגש עם האם, אם כי, שוחח עם אחותו של המשיב והאחרונה מסרה, כי אמה בת 60, חולנית. להערכת השירות, בשל מצבה הרפואי והיותה ערבה יחידה ומטופלת בבתו של המשיב, נראה, כי לא תוכל לקחת על עצמה משימה נוספת של פיקוח, ועל כן הצעה זו אינה מתאימה.

לסיכום - שירות המבחן סבור, כי רק חלופה טיפולית סגורה יהיה בה היכולת להוות מענה הולם לרמת הסיכון המוערכת, ובהעדר חלופה מסוג זה, אין הם באים בהמלצה לשחרור המשיב.

5. ב"כ המשיב, חרף ההמלצה השלילית של שירות המבחן, עתר לשחרר את המשיב לחלופת המעצר המוצעת, וזאת לאחר שבית המשפט התרשם וחקר את אמו של המשיב שהתייצבה לדיון בבית המשפט והביעה את נכונותה והסכמתה לשמש חלופת מעצר עבור המשיב. עוד עמד ב"כ המשיב על הנסיבות האישיות והמשפחתיות הקשות של המשיב, כמתואר בתסקיר, ובעיקר על מצבה הנפשי המידרדר של בתו הקטינה של המשיב, עקב חסרונה של דמות האב המשמעותית עבורה לידה, דבר שהשליך לדברי העו"סית - הגב' אתי רחמים, על מצבה הנפשי, הפסיקה לאכול והפסיקה ללכת לצהרון. עוד חזר והדגיש ב"כ המשיב, כי מדובר במעשה שהתרחש לכאורה לפני שבע שנים. מדובר בפרק זמן ארוך וממושך, שמכרסם בעילת המסוכנות הסטטוטורית העומדת לחובת המשיב. עוד נטען, כי מלבד מקרה זה משך שבע שנים, לא הייתה כל הסתבכות של המשיב בעבירה כלשהי, ובעיקר בתחום עבירות המין. עוד נטען, כי ניתן לעבות את החלופה באזוק אלקטרוני, שתסייע בהצבת גבולות חיצוניים עבור המשיב שלראשונה בחייו עבור קרוב לחודשיים.

6. ב"כ המבקשת מנגד, עתר להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים, שכן המשיב ניצל את כוחו כלפי המתלוננת, ביצע בה מעשים מגונים וניסה לבעול אותה. אשר לחלוף שבע שנים מיום ביצוע המעשים לכאורה - נטען, כי אין לייחס משקל ניכר, שכן שירות המבחן מעריך, כי קיימת רמת מסוכנות מצד המשיב ורק מסגרת טיפולית סגורה תוכל להוות מענה הולם לאיון מסוכנותו. אשר לחלופה המוצעת - נטען, כי מדובר בערבה יחידה, חולנית, מבוגרת, שלא תהא מסוגלת לתת מענה לרמת המסוכנות הנשקפת מהמשיב כפי שהתרשם גם שירות המבחן כאמור בתסקיר. ב"כ המשיב הפנה לבש"פ 6252/12.

7. בפניי התייצבה אמו של המשיב, הגב' ב. - בת 60, והביעה את רצונה והסכמתה לשמש חלופת מעצר עבור המשיב ולפקח עליו ככל שיידרש. הערבה מסרה, כי פעם בשבוע היא נזקקת לביקור רופא. עוד מסרה, כי היא מטפלת בנכדתה שמצבה הנפשי הולך ומידרדר בשל העדר נוכחות אביה בבית לידה.

8. עבירות מין

בפסיקה נקבע, כי עבירות מין מקימות חזקה סטוטורית של מסוכנות. עוד נקבע, כי מקום בו קיימת חזקת מסוכנות מעין זו, מוטל על הנאשם נטל כבד להוכיח כי בנסיבות העניין ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופה.

חובה לשקול חלופת מעצר - יחד עם זאת, נפסק, כי גם בעבירות חמורות שמקימות חזקת מסוכנות, חובה היא לשקול בכל מקרה חלופת מעצר, והשאלה נתונה לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית, אשר עליה לבדוק, אם החלופה מבטיחה את תכלית המעצר. אם תמצא לומר, שבכל מקרה של ביצוע עבירה חמורה מתבקשת מסוכנות של הנאשם ואין להחליט על חלופת מעצר, נמצאת מרוקן את חובת שקילת החלופה מתוכן (ראה בש"פ 4224/99).

כידוע, בדיקת המסוכנות מחייבת בחינתם של שני היבטים. האחד ענינו במעשה - האם המעשה כשלעצמו ונסיבותיו מעלה חשש, כי הנאשם עלול לחזור על מעשים דומים. ההיבט השני מתמקד בעושה, עברו ואופיו.

חלופת מעצר אינה פתרון מוחלט לאיון סכנה - בית המשפט העליון עמד לא פעם על העדר אפשרות לאיין באופן מוחלט כל מסוכנות בדרך של חלופת מעצר. אלא בכל חלופת מעצר מדובר באיזון בין סיכונים. לא ניתן לאיין באופן מוחלט כל סיכון והשאלה היא של איזון יחסי בין רמת הסיכון לחובה לשקול חלופת מעצר (ראה בש"פ 6927/09). עוד נפסק, כי חלופת מעצר איננה נועדה אלא ליצור רמה סבירה של ביטחון, להבדיל מוודאות, להשגות מטרות המעצר בדרך אחרת.

9. על רקע המתואר לעיל ולאחר שהקשבתי לטיעוני באי-כוח הצדדים, ועיינתי בתסקיר שירות המבחן וכן בחנתי את הערבה נשוא החלופה המוצעת, וכן שקלתי את מכלול השיקולים הרלוונטיים, הגעתי לכלל מסקנה, שניתן באמצעות החלופה המוצעת לצמצם את רמת המסוכנות הסטוטורית הנשקפת מצד המשיב לשלום הציבור וביטחונו, וזאת, ראשית - מדובר במעשים שהתרחשו לכאורה לפני שבע שנים, חלוף הזמן בנסיבות שהובאו בפניי ללא הסתבכות נוספת של המשיב עם רשויות החוק בתחום הפלילי בכלל ובתחום המיני בפרט, יש בנתון זה כדי להעיד על רמת מסוכנות נמוכה מצד המשיב לשלום הציבור וביטחונו. שנית - האירוע נשוא כתב האישום התרחש עת שהמשיב התגורר במרכז הקליטה ב..... המשיב מזה שש שנים מתגורר במרכז הארץ - ב....., כך שאין מגע או קשר עם המתלוננת הספציפית. שלישית - הנסיבות האישיות והמשפחתיות הקשות של משיב נעדר עבר פלילי, אלמן, מטופל

בבתו הקטנה בת העשר, שזקוקה להשגחה רפואית מתמדת. כעולה מהתסקיר ומהדיווח של שירותי הרווחה, המשיב מהווה דמות משמעותית ואב מסור עבור צרכיה החומריים, הרפואיים והנפשיים של בתו, חרף יכולותיו הדלות הן בתחום החומרי והן הקוגניטיביים. **רביעית** - התרשמותי מאמו של המשיב שטרחה והתייצבה בדיון והביעה את רצונה ונכונותה לשמש חלופת מעצר, הותירו בי רושם חיובי בדבר הבנתה את משמעות החלופה והאחריות שהיא נוטלת על עצמה. אמנם מדובר בערבה יחידה שלא בקו הבריאות, אם כי, סבורני שניתן לתת מענה לקושי זה, באמצעות עיבוי הפיקוח האנושי גם בפיקוח אלקטרוני שיסייע בהצבת גבולות חיצוניים עבור המשיב, תוך איסור כניסת קטינים לכתובת החלופה, למעט בתו של המשיב. **חמישית** - אשר לבש"פ שהפנה אליו ב"כ המבקשת - 6252/12, גם שם נקבע, כי אין בעצם קבלת הערר של המדינה כדי להעיד על דחיית האפשרות לשחרר את הנאשם לחלופת מעצר ככל שתוצע **שלא שוהים בה קטינים**, וניתן לשקול את הדברים מחדש. יתרה מכך, שם דובר על סדרה ארוכה של מעשים מיניים שנפרשו על פני כעשר שנים. הנסיבות והאירועים שם, חמורים וקשים. **שישית** - אשר לסטייה מהמלצה שלילית של שירות המבחן, דומני שמכלול השיקולים שמניתי במצטבר, מצדיקים סטייה מהמלצת שירות המבחן, ובעיקר הערכת שירות המבחן: "כי מדובר באדם בעל יכולת לקבלת סמכות, מסוגל לעמוד בגבולות שיוצבו לו, אך בהעדר מודעות ותובנה, קיים סיכוי כי יתקשה לעמוד בכך. במובנים אלו, להערכתנו, קיים סיכון בהתנהגותו". סבורני, כי מעצר בית מלא לצד פיקוח אלקטרוני ואיסור כניסת קטינים לכתובת החלופה, ובחלוף שבע שנים מהמעשה נשוא כתב האישום, ללא הסתבכות נוספת עם רשויות החוק, יש בכל אלה כדי לאיין גם ברמה סבירה את החשש שמעלה שירות המבחן.

10. אשר על כן, הנני מורה על שחרורו של המשיב בתנאי הערובה הבאים:

- א. **המשיב ישהה במעצר בית מלא בכתובת אמו, הגב' ב. ק. ב....., וזאת תחת פיקוחה המלא והמתמיד.**
- ב. **אזוק אלקטרוני.**
- ג. **חתימת ערבות עצמית על סך 50,000 ₪.**
- ד. **חתימת ערבות צד ג' על ידי אמו של המשיב על סך 50,000 ₪.**
- ה. **נאסרת כניסתם של קטינים לכתובת החלופה, למעט בתו של המשיב.**
- ו. **המשיב יתייצב לדיונים שייקבעו בעניינו בליווי אמו.**
- ז. **ככל שיזקק המשיב ללוות את בתו לטיפולים רפואיים, תוגש בקשה מתאימה על ידי הסנגור לבית המשפט.**

עותק ההחלטה יישלח למפקח על האזוק האלקטרוני.

ניתנה והודעה היום כ"ב שבט תשע"ד, 23/01/2014 במעמד הנוכחים.

נסר אבו טהה, שופט

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

מורה על עיכוב החלטתי ל-24 שעות, בשים לב כי מחר נופל יום שישי.

ניתן להחל בהחלטת הערבויות.

ב"כ המבקשת יעשה מאמץ להודיע דבר החלטתו עוד היום. השעה כעת 14:30.

ניתנה והודעה היום כ"ב שבט תשע"ד, 23/01/2014 במעמד הנוכחים.

נסר אבו טהה, שופט